

Сучасна економічна наука визначає поняття «підприємство» з точки зору двох аспектів.

З одного боку, підприємство виступає як форма економічної активності. Це припускає орієнтацію на досягнення комерційного успіху, перспективність, інноваційний характер діяльності, незалежність і самостійність суб'єктів у прийнятті управлінських рішень здійснення бізнесу. Це: свобода вибору напрямків і методів діяльності, самостійність у прийнятті рішень, орієнтація на досягнення успіху, отримання прибутку, відповідальність за прийняті рішення, їх наслідки та пов'язаний з ними ризик.

Основна мета підприємницької активності – виробництво та пропозиція ринку такого товару, який би викликав зацікавленість та приніс підприємцю прибуток.

З іншого боку, підприємство слід розглядати як певний стиль і тип господарської поведінки, для якої характерні такі риси: мобільність, динамічність, творчий підхід до справи, ініціативність і заповзятливість, готовність до ризику та вміння ним управляти, орієнтація на потреби споживачів. Це: ініціатива, пошук нетрадиційних рішень, масштабність та ризик, ділова хватка.

Основним нормативно-правовим актом, що регламентує підприємницьку діяльність в Україні є Господарський кодекс. У

Господарському кодексі України зазначається, що **підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.**

Таким чином, підприємництво - це особливий вид економічної активності (під якою розуміється доцільна діяльність, спрямована на одержання прибутку), що ґрунтується на самостійній ініціативі, відповідальності та інноваційній підприємницькій ідеї.

Економічна активність являє собою форму участі людини в суспільному виробництві та спосіб одержання коштів для забезпечення життєдіяльності її самої та членів родини. Такою формою участі індивіда у суспільному виробництві є один суспільний функціональний обов'язок або їх комбінація, коли він виступає в якості:

- власника певних об'єктів, нерухомості, які приносять йому постійний і гарантований дохід (власник підприємства або будинку, що здається в оренду тощо);
- найманого робітника, який пропонує свою робочу силу (токаря на заводі, вчитель у школі тощо);
- індивідуального виробника (—вільний художник, який живе на доходи від реалізації своїх витворів, або водій, що використовує автомобіль у якості таксі та живе на доходи від цієї діяльності);
- державного або муніципального службовця;
- менеджера;
- пенсіонера (пасивна форма участі в суспільному виробництві як наслідок минулої активності);
- учня або студента (як підготовчий етап до участі в майбутньому суспільному виробництві у конкретній формі);
- безробітного (як вимушена форма неучасті або припинення участі в суспільному виробництві);
- зайнятого оборонно-охоронною діяльністю (армія, міліція, державна безпека);
- залученого в економічно злочинну діяльність (рекет, злочинство тощо).

Підприємництво виступає як особливий вид економічної активності, тому що його початковий етап пов'язаний, як правило, лише з ідеєю - результатом розумової діяльності, що згодом приймає матеріалізовану форму.

Підприємництво характеризується обов'язковою наявністю інноваційного моменту – чи то виробництво нового товару, зміна профілю діяльності або заснування нового підприємства. Нова система управління виробництвом, якістю, впровадження нових методів організації виробництва або нових технологій - це теж інноваційні моменти.

Основний принцип підприємництва - *економічна свобода*. Економічна свобода означає, що кожен має право розпочати й закінчити економічну діяльність. Ця свобода не гарантує підприємцю успіх його справи через те, що покупець також має економічну свободу.

Економічна свобода підприємців та економічна свобода споживачів тісно пов'язані між собою.

Принципами економічної свободи підприємництва є:

- вільний вибір діяльності;
- залучення на добровільних засадах до здійснення підприємницької діяльності майна та коштів юридичних осіб;
- самостійне формування програми діяльності та вибір постачальників і споживачів продукції, що виробляється;
- встановлення цін відповідно до законодавства;
- вільний найм робітників;
- комерційного розрахунку та власного комерційного ризику;
- залучення і використання матеріальних, трудових, природних та ін. ресурсів, використання яких не обмежене законодавством;
- вільне розпорядження прибутком, який залишається після внесення платежів;
- самостійне здійснення підприємцем – юридичною особою зовнішньоекономічної діяльності;
- використання підприємцем належної йому частки виручки на свій розсуд.

Ці принципи знаходяться у розвитку, взаємодіють між собою та відображають відносини, що склались у суспільстві у певний період.